

суб'єктної взаємодії між суб'єктами освітнього процесу – викладачами і студентами.

Для досягнення результату необхідне впровадження педагогічних умов: формування потреб та мотивів студентів до здобуття фахових знань; забезпечення педагогічної взаємодії між студентом та викладачем; створення професійно-орієнтованого навчального середовища з й нахилом на дуальність у професійній підготовці. Доведено, що запровадження перелічених педагогічних умов у навчально-виховний процес підготовки майбутніх фахівців електротехнічного напрямку сприяє формуванню і розвитку в них необхідних ЗУН професійного мислення, які формують ставлення до фаху.

На рефлексійно-оцінювальному етапі визначаються критерії оцінювання результатів сформованості професійного мислення студентів електротехнічних спеціальностей: ціннісно-мотиваційний; технічний; когнітивний; творчий; оперативний; рефлексивний.

Подальшого дослідження потребують: проблеми управління якістю професійної підготовки бакалаврів і магістрів технічних наук; інноваційні педагогічні технології спрямовані на формування професійного мислення майбутніх інженерів.

Філіченко Ю.В.
НТУ «ХП»

ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТІВ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Сьогодення потребує фахівців, яким властиві ініціативність, здатність до здійснення свідомого самостійного вибору, розвинуте почуття власної гідності, здатність до особистісного самовдосконалення, тобто певні лідерські якості. Це обумовлено тим, що людині необхідно виконувати різні ролі, у тому числі й керівника мікро- (сім'я) або макроколективу (організація, виробництво) та ін.

Вищий навчальний заклад в свою чергу відіграє важливу роль у формуванні лідерських якостей майбутніх фахівців. Як зазначає Держав-

на національна програма «Освіта»: «професійна освіта спрямована на забезпечення професійної самореалізації особистості, формування її кваліфікаційного рівня, створення соціально-активного, морально і фізично здорового національного виробничого потенціалу, який має посідати важливе місце у технологічному оновленні виробництва, впровадженні у практику досягнень науки і техніки» і, як зазначають вчені, професійна освіта як складова загальної системи є «фундаментом для здобуття лідерських позицій».

В демократичному суспільстві багатопрофільному університету належить роль у визначенні та трансляції високих культурних цінностей, оскільки такий заклад повинен виконувати функцію морального лідера суспільства.

Головною проблемою демократичного розвитку є пошук ефективних шляхів формування особистості. Виховання такої людини передбачає необхідну низку здібностей. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває проблема підготовки студентів до виховання в ньому лідера, лідерських якостей. Основна мета статті полягає в узагальненні формування лідерських якостей студентів у процесі навчання у вищих навчальних закладах.

Виховання особистості в період навчання у вищому навчальному закладі – це важливий етап становлення студента. Вибір напрямків підготовки студентів до виховання в собі лідера, здійснюється різними шляхами, але основним є - студентське самоврядування. Зараз майже в кожному вищому навчальному закладі створена ефективна система органів студентського самоврядування за допомогою яких студент розкриває себе.

Студентське самоврядування – це гарантоване державою право і реальна здатність громади самостійно вирішувати питання внутрішнього керівництва в межах, визначених законодавством. Основна мета самоврядування – виховати у молоді активну життєву позицію. Діяльність органів самоврядування полягає у створенні умов самореалізації молодих людей в інтересах особистості, суспільства, у захисті прав студентів.

Студентське самоврядування є важливим фактором розвитку суспільства, виявлення потенційних лідерів, вироблення у них навичок управлінської та організаторської роботи з колективом, формування майбутньої еліти нації. Але воно вимагає від особистості не лише саморе-

алізації та соціальної активності, а й усвідомлення нею власної ролі й значення в житті колективу та суспільства.

Потреба самореалізації – одна з головних потреб особистості. Такий процес неможливий без самопізнання та самооцінки. Питання пошуку власної ідентичності в процесі самореалізації – ключовий момент, на якому базується життєвий шлях людини.

Самореалізація особистості студента неможлива без розкриття його індивідуальності. Прояви самореалізації особистості стосуються формування студента, його навчання і виховання у вищій школі. Самореалізація – це самодіяльність особистості, спрямована на втілення своєї індивідуальності.

Тож, умови для розвитку лідерських якостей, вимагають застосування перспективних технологій, які зумовлюють відтворення зразків поведінки, характерних для демократичного суспільства, передбачають пріоритетність формування вмінь, орієнтованих на позитивні соціальні взаємодії.

Отже становлення лідерських якостей студента багатопрофільного університету буде ефективним за умови формування можливостей для самореалізації.

Таким чином, у студента під час навчання в багатопрофільному університеті має бути сформована здатність і готовність сприймати і розуміти культуру у широкому сенсі, інтерпретувати й засвоювати її, що виявляється в можливості продуктивної взаємодії з оточуючим світом. Розвиток лідерських якостей зумовить здатність успішно та безпомилково здійснювати професійну діяльність як у стереотипних, так і в нестандартних ситуаціях.

Хавіна І.В.
НТУ «ХП»

СТАНОВЛЕННЯ ПОНЯТТЯ «КОМПЕТЕНЦІЯ» ЯК ПЕДАГОГІЧНА КАТЕГОРІЯ

Одним основним параметром успішної роботи фахівця є його професійна майстерність, висока кваліфікація, великі знання, навички і до-